ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 12ης Ιουνίου 1992 *

Στην υπόθεση C-29/92,

Asia Motor France, εταιρία γαλλικού δικαίου, με έδρα το Λουξεμβούργο, και λοιποί, εκπροσωπούμενοι από τον Jean-Claude Fourgoux, δικηγόρο Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Schiltz, 4, rue Béatrix de Bourbon,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον R. Wainwright, νομικό σύμβουλο, και τη V. Melgar, εθνική δημόσια υπάλληλο αποσπασμένη στη Νομική Υπηρεσία, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Roberto Hayder, εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 5ης Δεκεμβρίου 1991, με την οποία αυτή αρνήθηκε να αναγνωρίσει ότι η ακολουθουμένη από τη γαλλική διοίκηση πρακτική πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών, το οποίο εμποδίζει την ελεύθερη κυκλοφορία κατά παράβαση του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους O. Due, Πρόεδρο, R. Joliet, F. A. Schockweiler, F. Grévisse και P. J. G. Kapteyn, προέδρους τμήματος, G. F. Mancini, K. N. Κακούρη, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Díez de Velasco, M. Zuleeg, J. L. Murray και D. A. O. Edward, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Tesauro
γραμματέας: J.-G. Giraud,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 4 Φεβρουαρίου 1992, η Asia Motor France και τέσσερις άλλες εταιρίες ζήτησαν, δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 5ης Δεκεμβρίου 1991, με την οποία αυτή αρνήθηκε να αναγνωρίσει ότι η ακολουθουμένη από τη γαλλική διοίκηση πρακτική πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών το οποίο εμποδίζει την ελεύθερη κυκλοφορία κατά παράβαση του άρθρου 30 της Συνθήκης.

2 Οι προσφεύγουσες εισάγουν και εμπορεύονται στη Γαλλία ιαπωνικά οχήματα τα οποία έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός άλλων κρατών μελών, συγκεκριμένα στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο.

3 Θεωρώντας τον εαυτό της θύμα αθέμιτης συμπράξεως συναφθείσας μεταξύ των πέντε σημαντικότερων Ιαπώνων εισαγωγέων στη Γαλλία, οι οποίοι προστατεύονται από τη Γαλλική Κυβέρνηση, η μια από τις προσφεύγουσες επιχειρήσεις υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή, στις 19 Νοεμβρίου 1985, βάσει των άρθρων 30 και 85 της Συνθήκης.

Την καταγγελία αυτή ακολούθησε, στις 29 Νοεμβρίου 1988, νέα καταγγελία που υπέβαλαν τέσσερις από τις προσφεύγουσες επιχειρήσεις κατά των πέντε σημαντικότερων εισαγωγέων βάσει του άρθρου 85. Δεδομένου ότι η πέμπτη προσφεύγουσα είχε υποβάλει καταγγελία αφορώσα τις ενέργειες διαφορετικών επιχειρήσεων, η Επιτροπή αποφάσισε, στις 9 Αυγούστου 1990, τη συνεκδίκαση όλων των υποθέσεων.

4 Η Επιτροπή, με έγγραφο της 9ης Ιουνίου 1989, ζήτησε σχετικά στοιχεία από τους καταγγελθέντες εισαγωγείς. Το γαλλικό Υπουργείο Βιομηχανίας και Χωροταξίας έδωσε, με έγγραφο της 20ής Ιουλίου 1989, οδηγίες στους εν λόγω εισαγωγείς να μην απαντήσουν στις ερωτήσεις της Επιτροπής.

5 Εξάλλου, τον Οκτώβριο του 1989, η Επιτροπή γνωστοποίησε στις προσφεύγουσες ότι είχε απευθύνει προς τη Γαλλική Κυβέρνηση αίτηση παροχής πληροφοριών.

6 Αφού, στη συνέχεια, η Επιτροπή αδράνησε, οι προσφεύγουσες της απηύθυναν, στις 21 Νοεμβρίου 1989, έγγραφο οχλήσεως, ζητώντας της να λάβει θέση επί των διαδικασιών που είχαν κινηθεί βάσει των άρθρων 30 και 85 της Συνθήκης. Ενώπιον της επίμονης σιγής της Επιτροπής, τέσσερις από τις προσφεύγουσες εταιρίες άσκησαν, στις 20 Μαρτίου 1990, προσφυγή κατά παραλείψεως μετά αγωγής αποζημιώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου. Με τη Διάταξη της 23ης Μαΐου 1990, C-72/90, Asia Motor κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. I-2181), το Δικαστήριο κήρυξε απαράδεκτη την προσφυγή κατά παραλείψεως μετά αγωγής αποζημιώσεως, κατά το μέτρο που αυτή αφορούσε το άρθρο 30 της Συνθήκης και παρέπεμψε στο Πρωτοδικείο την προσφυγή κατά το μέτρο που αφορούσε το άρθρο 85 της Συνθήκης και την εκ του άρθρου αυτού απορρέουσα ευθύνη.

7 Στις 8 Μαΐου και 9 Αυγούστου 1990, η Επιτροπή ειδοποίησε τις προσφεύγουσες ότι οι καταγγελίες τους ήταν πιθανό να απορριφθούν και τους ζήτησε, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροά-

σεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37), να της αποστείλουν τις παρατηρήσεις τους. Στις 29 Ιουνίου και 28 Σεπτεμβρίου 1990 οι προσφεύγουσες γνωστοποίησαν στην Επιτροπή την επιχειρηματολογία τους κατά της θέσεως που το εν λόγω κοινοτικό όργανο σκόπευε να λάβει.

8 Με έγγραφο της 5ης Δεκεμβρίου 1991, η Επιτροπή πληροφόρησε τις προσφεύγουσες ότι είχε απορρίψει τόσο τη στηριζόμενη στο άρθρο 30 όσο και τη στηριζόμενη στο άρθρο 85 καταγγελία. Αναφορικά με το άρθρο 30, με το εν λόγω έγγραφο απορρίφθηκε η ενδεχόμενη εφαρμογή του άρθρου αυτού « λόγω μη υπάρξεως, ενόψει της κοινής εμπορικής πολιτικής, δημοσίου κοινοτικού συμφέροντος ». Κατ' αυτού ακριβώς του εγγράφου, κατά το μέτρο που τούτο αφορά το άρθρο 30, οι προσφεύγουσες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή. Ανάλογη προσφυγή ασκήθηκε και ενώπιον του Πρωτοδικείου σε σχέση με το άρθρο 85.

9 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 18 Μαρτίου 1992, η Επιτροπή προέτεινε ένσταση απαραδέκτου σύμφωνα με το άρθρο 91, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

10 Συναφώς, η Επιτροπή προβάλλει τρεις ισχυρισμούς. Πρώτον, διατείνεται ότι τέτοιου είδους αιτήματα ακυρώσεως είναι, καταρχήν, απαράδεκτα, δεδομένου ότι η έναρξη της διαδικασίας του άρθρου 169 εντάσσεται σε μια προδικαστική φάση κατά τη διάρκεια της οποίας η Επιτροπή δεν λαμβάνει κανένα υποχρεωτικής ισχύος μέτρο (απόφαση της 1ης Μαρτίου 1966, 46/65, Lütticke, Rec. 1966, σ. 27). Επομένως, αντικείμενο της προσφυγής δεν είναι μια απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης.

11 Δεύτερον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν υποχρεούται να κινήσει διαδικασία κατά την έννοια του άρθρου 169, ενώ διαθέτει διακριτική εξουσία εκτιμήσεως η οποία αποκλείει το δικαίωμα των ιδιωτών να ζητούν από το εν λόγω κοινοτικό όργανο να λάβει συγκεκριμένη θέση και να ασκούν προσφυγή κατά της σχετικής αρνήσεώς του (αποφάσεις της 14ης Φεβρουαρίου 1989, 247/87, Star Fruit κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 291, και της 17ης Μαΐου 1990, C-87/89, Sonito κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-1981, και προαναφερθείσα Διάταξη της 23ης Μαΐου 1990, Asia Motor κ.λπ. κατά Επιτροπής).

12 Τέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το προσβαλλόμενο μέτρο δεν αφορά τις προσφεύγουσες ατομικώς. Η άρνηση κινήσεως της διαδικασίας λόγω παραβάσεως που προβλέπει το άρθρο 169 κατά του Γαλλικού Κράτους και το έγγραφο της 5ης Δεκεμβρίου 1991, με το οποίο οι προσφεύγουσες ενημερώθηκαν σχετικά με τη θέση που είχε λάβει η Επιτροπή, αφορούν αποκλειστικώς το Γαλλικό Κράτος.

13 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, καίτοι η Επιτροπή διαθέτει, στο πλαίσιο της προδικαστικής φάσεως του άρθρου 169, εξουσία εκτιμήσεως, τα στοιχεία της παρούσας διαδικασίας, λόγω του ατύπου χαρακτήρα τους, δικαιολογούν το κατ' εξαίρεση παραδεκτό μιας προσφυγής ακυρώσεως.

14 Πρώτον, ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή χρησιμοποίησε μια κοινή διαδικασία κατά την εξέταση των δύο καταγγελιών αναφορικά με τα άρθρα 85 και 30 της Συνθήκης, ενώ η σχετική διαδικασία είναι αυτή του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΟΚ (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25). Η Επιτροπή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του προαναφερθέντος κανονισμού 99/63, ο οποίος συμπλήρωσε τον κανονισμό 17, απέστειλε το έγγραφο της 5ης Δεκεμβρίου 1991, το οποίο αποτελεί την οριστική τοποθέτησή της. Σύμφωνα με τη νομολογία του Πρωτοδικείου (απόφαση της 10ης Ιουλίου 1990, Τ-64/89, Automec, Συλλογή 1990, σ. II-367), το έγγραφο της 5ης Δεκεμβρίου 1991 ομοιάζει με τελική απόφαση δυνάμενη να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής. Καίτοι είναι αληθές ότι η νομολογία αυτή δεν ισχύει επί των καταγγελιών για συμπράξεις και καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης, γεγονός είναι πάντως ότι, από την άποψη της εφαρμογής του άρθρου 30, η απορριπτική απόφαση της Επιτροπής έχει οριστικό χαρακτήρα.

15 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι το έγγραφο της 5ης Δεκεμβρίου 1991 έχει ως συνέπεια να ενδίδουν στην πολιτική της Γαλλικής Κυβερνήσεως μολονότι η πολιτική αυτή είναι αντίθετη προς την πραγμάτωση της κοινής αγοράς και μολονότι η Γαλλία ουδέποτε ζήτησε ρητώς την εφαρμογή ρήτρας διασφαλίσεως σύμφωνα με το άρθρο 115 της Συνθήκης. Επομένως, η εκ των υστέρων νομιμοποίηση της παράνομης συμπεριφοράς του Γαλλικού Κράτους ομοιάζει με τη θέσπιση ρήτρας διασφαλίσεως χωρίς να έχουν εν προκειμένω τηρηθεί οι ουσιαστικές και τυπικές προϋποθέσεις. Κατ'

αυτόν τον τρόπο, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η Επιτροπή υπερέβη τα όρια της αποστολής της και αλλοίωσε τον χαρακτήρα του αντικειμένου της προδικαστικής φάσεως του άρθρου 169 της Συνθήκης. Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι το Δικαστήριο, με την απόφασή του της 5ης Μαρτίου 1986, 59/84, Tezi κατά Επιτροπής (Συλλογή 1986, σ. 887), τόνισε ότι οι παρεκκλίσεις που επιτρέπονται από το άρθρο 115 αποτελούν εξαίρεση από τις διατάξεις των άρθρων 9 και 30 της Συνθήκης και από την εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής και ότι πρέπει, κατά συνέπεια, να ερμηνεύονται στενώς. Εξάλλου, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι το Δικαστήριο, με την απόφασή του της 14ης Δεκεμβρίου 1962, 2/62 και 3/62, Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου (Rec. 1962, σ. 815), αποφάνθηκε ότι οι αιτήσεις για λήψη μέτρων διασφαλίσεως που υποβάλλονται ύστερα από την εκ μέρους της Επιτροπής διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης σχετικά με τις ενέργειες κράτους μέλους δεν μπορούν να διακόπτουν τη διαδικασία.

16 Κατά τη γνώμη των προσφευγουσών, το Δικαστήριο πρέπει να είναι σε θέση να αποφανθεί σχετικά με τον νόμιμο χαρακτήρα του περιεχομένου του εγγράφου της 5ης Δεκεμβρίου 1991, του οποίου τα αποτελέσματα, όπως προκύπτει, είναι εκ προθέσεως αντίθετα προς τη νομολογία του κατά την οποία η Επιτροπή δεν μπορεί, στο πλαίσιο των θέσεων και γνωμών που διατυπώνει δυνάμει του άρθρου 169, να απαλλάσσει ένα κράτος μέλος από την τήρηση των υποχρεώσεων που αυτό υπέχει από τη Συνθήκη και να εμποδίζει τους ιδιώτες να προβάλλουν ενώπιον των δικαστηρίων τα δικαιώματα που τους παρέχει η Συνθήκη κατά των νομοθετικών ή διοικητικών πράξεων κράτους μέλους οι οποίες είναι, ενδεχομένως, ασυμβίβαστες με το κοινοτικό δίκαιο (απόφαση της 27ης Μαΐου 1981, 142/80 και 143/80, Salengo, Συλλογή 1981, σ. 1413). Εν προκειμένω, η τήρηση της αρχής αυτής δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μόνο μέσω του άρθρου 169. Πράγματι, καθώς οι προσφεύγουσες βρίσκονται σε κατάσταση δικαστικής εκκαθαρίσεως, ο εντολοδόχος διαχειριστής τους οφείλει, ελλείψει οικονομικών πόρων, να θέσει τέρμα στις υφιστάμενες εσωτερικές διαδικασίες, οπότε η θέση της Επιτροπής δεν μπορεί πλέον να αποτελέσει το αντικείμενο ελέγχου της νομιμότητας μέσω της υποβολής αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, ως προς την οποία έχει γίνει εντούτοις δεκτό ότι πρέπει να επιτρέπει την αντιστάθμιση του απαραδέκτου των προσφυγών ακυρώσεως που ασκούνται κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο του άρθρου 169 της Συνθήκης.

17 Τέλος, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι το περιεχόμενο και το πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως τις αφορούν άμεσα και ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Στην υπό κρίση υπόθεση τυγχάνει εφαρμογής η αρχή που απορρέει από την απόφαση της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann (Rec. 1963, σ. 197), κατά την οποία μια απόφαση είναι δυνατό να αφορά άλλα υποκείμενα δικαίου εκτός

του αποδέκτη της εφόσον η εν λόγω απόφαση τα θίγει λόγω ορισμένων ιδιοτήτων που τους προσιδιάζουν ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα διαφοροποιεί σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο και, ως εκ τούτου, τα εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη. Η εν λόγω απόφαση μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά ατομικώς τους προσφεύγοντες εισαγωγείς ως μέλη ενός περιορισμένου κύκλου επιχειρηματιών προσδιοριζομένων από την Επιτροπή (απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραϊκή, Συλλογή 1985, σ. 207). Εξάλλου, το Δικαστήριο, με την απόφασή του της 1ης Ιουλίου 1965, 106/63 και 107/63, Toepfer (Rec. 1965, σ. 525), αναγνώρισε ότι η έγκριση ή η επικύρωση μιας ρήτρας διασφαλίσεως από την Επιτροπή για την προστασία μιας αγοράς μπορεί να αφορά άμεσα επιχειρήσεις οι οποίες δύνανται, όπως είναι επόμενο, να ασκούν προσφυγές ακυρώσεως.

18 Σύμφωνα με το άρθρο 92, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, « όταν το Δικαστήριο είναι προδήλως αναρμόδιο να επιληφθεί της προσφυγής ή όταν η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη, το Δικαστήριο, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, μπορεί, χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία, να αποφανθεί με αιτιολογημένη Διάταξη ».

19 Πρέπει να σημειωθεί ότι οι προσφεύγουσες ζητούν από το Δικαστήριο « την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 5ης Δεκεμβρίου 1991 με την οποία αυτή αρνήθηκε να αναγνωρίσει ότι η ακολουθουμένη από τη γαλλική διοίκηση πρακτική πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών το οποίο εμποδίζει την ελεύθερη κυκλοφορία κατά παράβαση του άρθρου 30 ».

20 Διαπιστώνεται ότι η μόνη ευνοϊκή συνέχεια που θα μπορούσε η Επιτροπή να δώσει στην καταγγελία των προσφευγουσών θα ήταν να κινήσει κατά της Γαλλίας διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως.

21 Όμως, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. τις προαναφερθείσες αποφάσεις της 1ης Μαρτίου 1966, Lütticke κατά Επιτροπής, της 14ης Φεβρουαρίου 1989, Star Fruit κατά Επιτροπής και της 17ης Μαΐου 1990, Sonito κ.λπ. κατά Επιτροπής), δεν είναι παραδεκτή η προσφυγή ιδιώτη κατά της αρνήσεως της Επιτροπής να κινήσει διαδικασία λόγω παραβάσεως κατά κράτους μέλους.

22 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι, χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί το Δικαστήριο επί των λοιπών λόγων ακυρώσεως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

23 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Καταδικάζει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 12 Ιουνίου 1992.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος

O. Due